

Børn og unge politik 2015

Forord

I Randers kommune vil vi sikre, at alle børn og unge vokser op med de bedst mulige betingelser for læring, udvikling og trivsel.

Denne politik skal skabe overblik og danne afsæt for mål og indsatser på børn og unge området. Hensigten er at sikre kvalitet og kontinuitet i indsatser og pædagogisk arbejde.

Politikken er en opfølgning på tidligere børn og ungepolitik. Den hviler på samme værdier: barnet i centrum, helhed i indsatsen og tværfaglighed. Således vil følgende tre begreber være i fokus i denne politik

- sammenhænge
- fællesskaber
- inklusion

Politikken bygger på lovgivning indenfor dagtilbud, skole og familie, De nationale målsætninger for de mest udsatte frem mod 2020, byrådets vision 2021, Randerstrappen, samt input fra professionelle og borgere i Randers kommune. Disse input stammer bl.a. fra 2 workshops, hvor professionelle, forældre og unge bidrog med synspunkter og viden omkring 10 temaer. Temaerne er kvalificeret ved at inddrage relevant viden fra forskning og praksis.

Politikken opfordrer til et tæt samarbejde mellem professionelle, børn, unge og forældre. Desuden lægges der vægt på at samarbejde tæt og danne partnerskaber med kultur- og fritidsliv og andre, der kan bidrage til at give det bedst mulige børn og unge-liv.

Børn og ungepolitikken sætter særlig fokus på børn og unges aktive involvering i alle relevante sammenhænge.

Børn og unge inddrages i planlægning af læringsaktiviteter og generelt i forhold til indflydelse på eget og fællesskabets liv.

Alle dagtilbud, skoler og familierettede tilbud arbejder med at sikre alle børn og unges læring, udvikling og trivsel med henblik på at kunne mestre livet.

Politikken lægger op til, at der skabes størst mulig sammenhæng for børn og unge. Vi kobler de generelle og forebyggende indsatser og arbejder tværfagligt og tværsektorielt bl.a. via netværksmøder og tværfaglige gruppemøder. Dette samarbejde har til formål at iværksætte den rette pædagogiske indsats for barnet.

Under overskriften

I fællesskab med børn og unge skaber vi muligheder for alle

vil følgende ti temaer sætte rammen for politikken:

1. Børn og unge udfordres og udvikler deres potentialer – og bliver fremtidsparate
2. Børn og unge udvikler i fællesskaber forståelse for mangfoldighed
3. Børn og unge skaber kreative miljøer
4. Børn og unge indtager aktivt Randers kommunes natur
5. Børn og unge inddrages aktivt i at leve et sundt liv
6. Børn og unge deltager aktivt i beslutninger og valg i hverdagen
7. Børn og unge bruger aktivt digitale medier i deres læring
8. Børn og unge understøttes i samarbejde mellem professionelle og forældre
9. Børn og unge med særlige behov understøttes i deres læring, udvikling og trivsel
10. Børn og unge understøttes i at undgå kriminalitet og misbrug

Børn og Ungepolitikens 10 temaer skal ses i sammenhæng med andre kommunale politikker f.eks. politikkerne omkring uddannelse, kultur, sundhed og erhverv.

Børn og Ungepolitikens temaer og mål

1. Børn og unge udfordres og udvikler deres potentialer – og bliver fremtidsparate

Målet er, at:

- Børn og unge sikres uddannelse på et højt fagligt niveau, hvor professionelle i samarbejde med forældre understøtter børn og unges arbejde med at udvikle deres individuelle såvel som fælles potentialer.
- Børn og unge gives rum for innovativ, kreativ og kropslig udfoldelse, hvor der er plads til at gå på opdagelse, eksperimentere og begå fejl.
- Børn og unge lærer at lære, så læring bliver en livslang proces. Professionelle samarbejder med forældrene om at stimulere og skabe rammerne for børn og unges nysgerrighed, motivation og engagement i at dygtiggøre sig. Sprog og digitale kompetencer har et særligt fokus.
- Børn og unge udvikler sociale kompetencer og lærer at samskabe og samarbejde bredt.
- Børn og unge bliver klædt på til at arbejde med et inkluderende og globalt tankesæt, hvor der er plads til forskellige kulturer, værdier og handlemåder.
- Børn og unge inspireres til at orientere sig mod den omgivende verden; naturen, kulturinstitutioner og erhvervsliv både lokalt og globalt. Børn og unge introduceres til iværksætterier.
- Professionelle og forældre er opmærksomme på at understøtte børn og unges robusthed, så de bliver i stand til bedre at mestre og tage ansvar for eget liv. Desuden er målet at understøtte børn og unges dannelse, så de bliver aktive og livsduelige medborgere, der bidrager til udviklingen af samfundet og kan agere i en globaliseret verden.
- At børn og unge dyrker, bruger og stimuleres til aktiv deltagelse i fællesskabet med det formål at skabe tryghed for alle børn og unge.

2. Børn og unge udvikler i fællesskaber forståelse for mangfoldighed

Målet er, at:

- Børn og unge i Randers Kommune oplever at være inkluderet i udviklende og mangfoldige fællesskaber.
- Børn og unge i Randers kommune samarbejder og udvikler venskaber på tværs af social og kulturel mangfoldighed.
- Professionelle og forældre samarbejder om, at børn og unge erfarer, at der er plads til alle, samt at forskellighed er en styrke.
- Børn og unge rustes til som voksne at indgå i en fremtid med stigende globalisering, hvor der handles og samarbejdes på tværs af kulturer og verdensdele.

3. Børn og unge skaber kreative miljøer

Målet er, at:

- Børn og unge i Randers Kommune udvikler deres kreativitet. De opmuntres til at lege frit med tanker, ideer og formodninger og til at udtrykke personlige følelser og tanker på mangfoldige måder.
- Professionelle i dagtilbud, skoler og kultur- og fritidstilbud opmuntrer børn og unge til at eksperimentere og være nysgerrige, og der skal være plads til at tage fejl
- Børn og unge arbejder med intuition og æstetik og hjælpes til at kunne bedømme og udvælge eller forkaste ideer.
- Børn og unge bevarer lysten og modet til fortsat at dyrke deres kreative potentialer, når de bliver ældre. Kreativiteten kan komme til udfoldelse både inden for de traditionelt boglige og de praktisk/musiske fag.

4. Børn og unge indtager aktivt Randers Kommunes natur

Målet er, at:

- Børn og unge i Randers Kommune kender til og anvender aktivt de muligheder, naturen byder på.
- Professionelle i dagtilbud og skoler bruger uderum som læringsrum, der giver børn og unge mange muligheder for at arbejde undersøgende og eksperimenterende og giver dem kendskab til natur og naturfænomener.
- Børn og unge udvikler en bevidst holdning til miljø og bæredygtighed, blandt andet ved at de professionelle optræder som rollemodeller.
- Børn og unge erfarer, at naturen kan give dem en mangfoldighed af sanseoplevelser og give mulighed for ro og fordybelse.
- Børn og unge erfarer, at det er muligt at bruge kroppen på mangfoldige måder i naturen.

5. Børn og unge inddrages aktivt i at leve et sundt liv

Målet er, at:

- Børn og unge i Randers Kommune understøttes i at leve et fysisk, psykisk og socialt sundt liv.
- Professionelle, forældre og andre aktører samarbejder om at styrke børn og unges alsidige sundhed.
- Børn og unge i dagligdagen møder rollemodeller for en sund livsstil, hvor professionelle i samarbejde med forældrene fremmer de gode stabile relationer mellem børn/unge og voksne.
- Børn og unge i deres dagligdag møder og er med til at skabe forskellige bevægelses og trivselsfremmende inde - og udemiljøer, der udfordrer til alsidig kropslig udfoldelse.
- Børn og unge får viden og indsigt i hvordan kroppen fungerer. De afprøver kroppens styrker og muligheder og får indsigt i egne og andres kropslige signaler.

6. Børn og unge deltager aktivt i beslutninger og valg i hverdagen

Målet er, at:

- Børn og unge i Randers Kommune skal have muligheder for at have indflydelse på deres eget og fællesskabets liv.
- Børn og unge oplever, at de professionelle omkring dem er reelt interesserede i at lytte til deres synspunkter, og når det er muligt at inddrage dem i beslutninger og valg.
- Professionelle har i forældresamarbejdet fokus på, hvordan forældre kan inddrage børnene og de unge i hverdagens valg og beslutninger, så de støttes i at foretage velovervejede valg.
- Børn og unge skal gøre sig erfaringer med de to sider i et demokrati – ret til at deltage og ansvar og pligt over for fællesskabet. Disse erfaringer kan blandt andet udvikles i forbindelse med elevrådsarbejde.

7. Børn og unge bruger aktivt digitale medier i deres læring

Målet er, at:

- Børn og unge har adgang til at inddrage forskellige digitale medier til at understøtte deres læring og kreative udtryksformer.
- Børn og unge lærer at forholde sig kritisk til brugen af digitale medier, herunder involveres i etiske overvejelser og drøftelser om f.eks. sociale medier.
- Børn og unge understøttes af fagpersoner, der anvender digitale medier kvalificeret og tidssvarende i deres pædagogiske arbejde og undervisning i dagligdagen.
- Forældre inddrages i arbejdet med børn og unges etik og læring omkring digitale medier i dagtilbud og skole, bl.a. for at sikre tryghed i forbindelse med de sociale medier.
- Børn og unge med særlige behov sikres adgang til relevante digitale læremidler og støttes i at bruge dem.

8. Børn og unge understøttes i samarbejde mellem professionelle og forældre

Målet er, at:

- Børn og unge understøttes af professionelle og forældre i at opbygge en robusthed, der sætter dem i stand til at kunne fungere i sociale og læringsmæssige fællesskaber og træffe gode valg for dem selv og deres kammerater.
- Forældre inddrages og involveres aktivt i børn og unges liv i dagtilbud, fritidsliv og skole.
- Professionelle indtager en aktiv rolle i at støtte forældrene i at skabe et godt hjemmelæringsmiljø og en aktiv familiekultur.
- Professionelle i samarbejde med forældrene skaber en anerkendende og opfølgende kommunikationskultur. Der er et særligt fokus på at sikre sammenhæng i børn og unges overgange mellem hjem/dagtilbud/skoler.
- Forældre, børn og unge ved, hvor de kan henvende sig for professionel hjælp, hvis de har behov for det.

9. Børn og unge med særlige behov understøttes i deres læring, udvikling og trivsel

Målet er, at:

- Alle børn og unge rustes til at kunne fungere i det almene fællesskab på lige vilkår.
- Alle børn oplever sig som aktive deltagere i inkluderende fællesskaber.
- Forebygge og opspore mangelfuld trivsel og problemudvikling hos børn og unge gennem en tidlig forebyggende og opfølgende indsats.
- Alle børn og unge mødes af store forventninger og understøttes af professionelle i at udfolde deres potentialer.
- Professionelle inddrager barnet, den unge og familiens perspektiver og ressourcer og samarbejder med familien og netværket i en helhedsorienteret og sammenhængende indsats.

10. Børn og unge understøttes i at undgå kriminalitet og misbrug

Målet er, at:

- Professionelle i dagtilbud, skoler og fritidsliv understøtter i samarbejde med forældrene børn og unges fysiske, psykiske og sociale trivsel.
- Børn og unge understøttes af professionelle og forældre i at opbygge en robusthed, der sætter dem i stand til at kunne fungere i sociale og læringsmæssige fællesskaber og træffe gode valg for dem selv og deres kammerater.
- Professionelle arbejder målrettet og i et velfungerende samarbejde på tværs af lovgivning og faggrænser.
- Forældre føler sig klædt på til at gå ind i vanskelige samtaler med deres barn/unge, at der etableres forældrenetværk, og at de ved, hvor de kan henvende sig for at få professionel vejledning.
- Professionelle opsporer mangelfuld trivsel og problemudvikling hos børn og unge og etablerer en tidlig, forebyggende og opfølgende indsats i samarbejde med forældrene.
- Professionelle altid handler så tidligt og rettidigt som muligt, når et barn eller en ung har behov for støtte.

Opfølgning på Børn og Ungepolitikken

Opfølgning og effektmål

I forhold til kvalitetssikring og effektmål skelnes der mellem indsatsområder, som er mere kvalitativt formulerede mål, og effektmål, der enten er delmål med succeskriterier eller nøgletal. Delmål er eksempelvis et succeskriterium, som forvaltningen vil forsøge at nå.

Indsatsområder: Der er og vil blive iværksat forløb, der bl.a. skal være med til at understøtte de temaer og mål, der er opstillet i børn og ungepolitikken eksempelvis:

- Forskningsprojektet "Fremtidens dagtilbud". 12 daginstitutioner og 5 legestuegrupper (dagplejen) deltager i udviklingsprogrammet Fremtidens Dagtilbud under Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, som bl.a. skal bidrage til at skabe læring og trivsel hos alle børn i dagtilbud.
- Sammenhængsprojekter, hvor skoler, dagtilbud, børn og familieinstitutioner, samt kulturinstitutioner samarbejder på tværs for at skabe sammenhænge i børns og unges liv bl.a. i forbindelse med overgange. Projekterne er en del af aftalestyringen.
- Bevægelsesfremmende læringsmiljøer i dagtilbud og skoler. Der er iværksat et uddannelsesprojekt i samarbejde med Randers Sundhedscenter og VIA på dagtilbudsområdet, og der gennemføres forløb med bevægelsesinspiratorer i skoler.
- Læringsfællesskaber i skoler som drivkraft for elevernes læring og trivsel. I projektet sættes der bl.a. fokus på målstyret undervisning, læringsmål og dokumentation. Uddannelsesprojektet omfatter ledelse, lærere og pædagoger, og det gennemføres i samarbejde med VIA med tilskud fra AP Møllerfonden.
- Forældredeltagelse og involvering i børns og unges læring med fokus på hjemmelæringsmiljøets store betydning for, hvordan børn klarer sig i uddannelsessystemet og derefter arbejdsmarkedet.
- Randers-trappen. Der arbejdes videre med udvikling af Randers-trappen bl.a. med mindst mulig indgribende indsats og en høj grad af inddragelse og dialog med barnet og forældre om den konkrete indsats.

Mål (effekt- og delmål): Effekt- og delmål er formuleret med udgangspunkt i de opstillede temaer og mål i Børn og Ungepolitikken. Men der er i denne sammenhæng ligeledes taget højde for nationale mål, budgetmål mv. Målene er opdelt i forhold til de 3 afdelinger, Børn, Skole og Børn og familie.

Børn

- Høj andel af pædagoguddannet personale. Vi følger op på målsætningen om, at mindst 60 % af det pædagogiske personale i dagtilbuddene er uddannede pædagoger.
- Grøn profil. Vi forfølger udviklingen i andelen af dagplejere, der er grønne spirer (mindst 50 %) og andelen af institutioner, der har grønt flag. Vi har i dag den højeste andel i Danmark.
- Systematiske og målrettede pædagogiske forløb. Vi følger forskningsprojektet "Fremtidens dagtilbud" bl.a. ved et effektstudie, der dokumenterer forløbenes effekt på børnenes læring og trivsel.

Skole

- Kompetencedækning i alle fag i folkeskolen¹. Vi følger op med årlige opgørelser af kompetencedækningen på folkeskoleområdet, hvor målet er, at kompetencedækningen er 95 % i 2020.
- Folkeskolens afgangsprøve (FSA). Randers Kommune skal være på landsgennemsnittet eller højere, når der tages højde for socioøkonomiske faktorer. Vi følger op på udviklingen i karaktergennemsnittene ved folkeskolens afgangsprøver i kvalitetsrapporten på folkeskoleområdet.
- 95 % af alle unge gennemfører mindst en ungdomsuddannelse². Vi følger op på andelen af en årgang, der er i gang med en ungdomsuddannelse senest 2 år efter, at de har forladt folkeskolen.

Børn og skole

- Brugeroplevet kvalitet i skoler og dagtilbud³. Vi følger op på den brugeroplevede kvalitet ved at gennemføre sammenlignelige brugertilfredsundersøgelser hvert andet år. De sammenlignelige oplysninger offentliggøres, og målet er en samlet tilfredshed på minimum 85 % i skoler og dagtilbud i Randers Kommune.

Børn og familie

- Udsatte børn og unge skal opnå et højere uddannelsesniveau⁴. Vi forfølger andelen af 25-årige, der har gennemført en ungdomsuddannelse, og som tidligere i livet har fået en social foranstaltning.
- Større kontinuitet i anbringelser af udsatte børn og unge⁵. Vi følger op på udviklingen i sammenbrud i anbringelser – andelen ses i forhold til det samlede antal anbringelser i året.
- Plejefamilier anvendes i højere grad. Andelen af anbringelser i plejefamilier udgør en stigende procentdel af alle anbringelser.
- Færre unge begår kriminalitet⁶. Vi følger andelen af unge, der modtager en strafferetlig afgørelse inden det fyldte 18 år.

¹ Kommuneaftalen 2014.

² Regeringsgrundlaget "Et Danmark, der står sammen"

³ Økonomaftalen ml. regeringen og KL, 2011.

⁴ Regeringens sociale 2020 mål.

⁵ Regeringens sociale 2020 mål.

⁶ Regeringens sociale 2020 mål.